

OBWIESZCZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 18 lipca 2007 r.

w sprawie ogłoszenia raportu dla Komisji Europejskiej dotyczącego wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych za 2006 r.

Na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 131, poz. 909).

(Dz. U. Nr 169, poz. 1199 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 217 i Nr 99, poz. 666) ogłasza się raport dla Komisji Europejskiej dotyczący wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych za 2006 r., stanowiący załącznik do obwieszczenia.

Minister Gospodarki: *P.G. Woźniak*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Gospodarki
z dnia 18 lipca 2007 r. (poz. 569)

**RAPORT ZA 2006 R. DLA KOMISJI EUROPEJSKIEJ
WYNIKAJĄCY Z ART. 4(1) DYREKTYWY 2003/30/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
Z DNIA 8 MAJA 2003 R. W SPRAWIE WSPIERANIA UŻYCIA W TRANSPORCIE BIOPALIW
LUB INNYCH PALIW ODNAWIALNYCH**

Raport został opracowany w celu realizacji przez Polskę obowiązku nałożonego na Państwa Członkowskie przepisem art. 4(1) dyrektywy 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych.

Przedmiotowy raport stanowi realizację zapisu art. 32 i 36 ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 217 i Nr 99, poz. 666), która transponuje wyżej wymienioną dyrektywę do polskiego prawa.

Raport obejmuje następujące zagadnienia:

- I. Działania podjęte dla promocji użycia biopaliw ciekłych lub innych paliw odnawialnych w transporcie.
 - II. Środki krajowe przeznaczone na produkcję biomasy do wykorzystania energetycznego innego niż transport.
 - III. Ilość i rodzaje paliw ciekłych i biopaliw ciekłych wprowadzonych do obrotu oraz biopaliw ciekłych wytworzonych przez rolników na własny użytek.
 - IV. Poziom i realizacja Narodowych Celów Wskaźnikowych.
- I. Działania podjęte dla promocji użycia biopaliw lub innych paliw odnawialnych w transporcie**

I.1. Nowe regulacje prawne dotyczące funkcjonowania rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych

W Polsce stopniowo poszerzają się możliwości w zakresie wprowadzania na rynek biokomponentów. Już w 2005 r. nie było żadnych przeszkód w stosowaniu do 5 % dodatku estrów metylowych kwasów tłuszczowych do olejów napędowych (bioetanol jako dodatek do benzyn silnikowych stosuje się od 1994 r.). W roku 2006, w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 166, poz. 1182), umożliwiono wprowadzenie do obrotu dwóch rodzajów biopaliw ciekłych:

- estrów metylowych kwasów tłuszczowych stanowiących samoistne paliwo,
- oleju napędowego zawierającego 20 % ww. estrów.

Ponadto w celu stworzenia lepszych warunków rozwoju rynku biokomponentów i biopaliw w dniu

25 sierpnia 2006 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił pakiet dwóch ustaw: ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200). Ustawy te zapewniły pełną transpozycję dyrektywy 2003/30/WE do polskiego prawa. Wśród najważniejszych elementów nowych regulacji należy wyróżnić:

- stworzenie możliwości wytwarzania przez rolników biopaliw ciekłych na własny użytek. Rolnicy mogą wytwarzać na własny użytek wszystkie rodzaje biopaliw ciekłych stanowiących samoistne paliwo, a w przypadku czystego oleju roślinnego i estrów nie jest konieczne składanie zabezpieczenia akcyzowego. Zgodnie z przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw biopaliwa ciekłe wytwarzane przez rolników na własny użytek powinny spełniać jedynie minimalne wymagania jakościowe istotne ze względu na ochronę środowiska. Roczny limit dozwolonej produkcji na własny użytek wynosi 100 litrów na hektar powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu rolnika,
- wprowadzenie, z dniem 1 stycznia 2008 r., obowiązku zapewnienia określonego udziału biokomponentów w rynku paliw transportowych. Nałożony on został na przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania i importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, którzy sprzedają je lub zużywają na własne potrzeby. Przedsiębiorcy ci określani są jako podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy,
- wprowadzenie do polskiego prawa pojęcia „wybranej floty” definiowanego jako grupa co najmniej 10 pojazdów, ciągników rolniczych lub maszyn nieporuszających się po drogach albo grupa lokomotyw lub statków, wyposażonych w silniki przystosowane do spalania biopaliwa ciekłego, będących własnością lub użytkowanych przez osobę fizyczną wykonującą działalność gospodarczą, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Wprowadzenie tego pojęcia umożliwiło zastosowanie w pojazdach i maszynach należących do „wybranych flot” szerokiej gamy biopaliw ciekłych innych niż dopuszczone do powszechnego obrotu, charakteryzujących się wysokim udziałem biokomponentów.

I.2. Wspieranie zastosowania biokomponentów w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych

Obecnie w Polsce promocja stosowania biokomponentów odbywa się w drodze zachęt ekonomicznych, przede wszystkim poprzez system zwolnień i ulg

podatkowych, który obowiązuje na podstawie przepisów zawartych w kolejnych rozporządzeniach Ministra Finansów.

Obowiązujące (od dnia 1 maja 2004 r.) na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2006 r. Nr 72, poz. 500, z późn. zm.) zachęty w postaci zwolnień od podatku akcyzowego dla paliw zawierających biokomponenty zostały zmniejszone w związku z wejściem w życie, z dniem 1 stycznia 2007 r., rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 243, poz. 1766). Wprowadzenie nowych regulacji było podyktowane koniecznością dostosowania krajowych przepisów do wymogów prawa Unii Europejskiej i spowodowało osłabienie mechanizmu wsparcia dla biokomponentów dodawanych do oleju napędowego (obniżeniu uległy kwoty zwolnienia od podatku akcyzowego dla paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów oraz dla biopaliw ciekłych). Zgodnie z obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2007 r. przepisami zwalnia się od akcyzy:

- 1) biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, spełniające odpowiednie wymagania jakościowe;
- 2) spełniające odpowiednie wymagania jakościowe i zawierające powyżej 2 % biokomponentów:
 - a) benzyny silnikowe — w wysokości 1,50 zł od każdego litra biokomponentów dodanych do tych benzyn,
 - b) oleje napędowe — w wysokości 1,00 zł od każdego litra biokomponentów dodanych do tych olejów napędowych;
- 3) biokomponenty, stanowiące samoistne paliwo, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach — w wysokości 1 680 zł/1000 l.

Komisja Europejska, której opisane wyżej rozwiązania zostały notyfikowane jako stanowiące pomoc publiczną, uznała je (w decyzji wydanej w dniu 8 marca 2007 r.) za zgodne z Traktatem WE.

Preferencje w zakresie podatku akcyzowego ulegną zwiększeniu w związku z przepisami ustawy z dnia 11 maja 2007 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 99, poz. 666), które stanowią m.in., że stawka akcyzy wynosi w przypadku:

- 1) wyrobów powstałych ze zmieszania benzyn z biokomponentami, zawierających powyżej 2 % biokomponentów — stawka akcyzy dla benzyn silnikowych (1 565 zł/1000 l) obniżona o 1,565 zł od każdego litra biokomponentów dodanych do tych benzyn, z tym że kwota należnej akcyzy nie może być niższa niż 10,00 zł/1000 l;
- 2) wyrobów powstałych ze zmieszania olejów napędowych z biokomponentami, zawierających powy-

żej 2 % biokomponentów — stawka akcyzy dla olejów napędowych (1 048 zł/1000 l) obniżona o 1,048 zł od każdego litra biokomponentów dodanych do tych olejów napędowych, z tym że kwota należnej akcyzy nie może być niższa niż 10,00 zł/1000 l;

- 3) biokomponentów, stanowiących samoistne paliwa, przeznaczonych do napędu silników spalinyowych — 10 zł/1000 l.

Opisane powyżej rozwiązania znajdują zastosowanie od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej przewidzianej w powołanych przepisach.

W uzupełnieniu powyższej informacji należy podkreślić, że w 2006 r. kwota zwolnień od podatku akcyzowego z tytułu stosowania biokomponentów w paliwach wyniosła 261,99 mln zł. Kwota ta wynika z zastosowania ulgi z tytułu sprzedaży benzyn silnikowych z zawartością bioetanolu, w tym zawartego w eterze etylo-tert-butylovym (EETB), oraz olejów napędowych z zawartością estrów metyloowych kwasów tłuszczowych.

Ponadto w celu zapewnienia dodatkowego wsparcia dla produkcji biokomponentów i biopaliw ciekłych przygotowany został projekt „Wieloletniego programu promocji biopaliw na lata 2008—2014”, który stanowi wykonanie art. 37 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Zawarte w nim rozwiązania poprawią opłacalność ekonomiczną całego procesu — począwszy od pozyskiwania surowców rolniczych, przez wytwarzanie biokomponentów, produkcję biopaliw ciekłych i paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów, a kończąc na użyciu tego paliwa. Powinny również gwarantować stabilność warunków funkcjonowania dla wszystkich podmiotów związanych z rynkiem biokomponentów i biopaliw ciekłych, co jest niezbędne do tworzenia długookresowych planów gospodarczych oraz pozyskania przez przedsiębiorców finansowania dla nowych inwestycji.

W trakcie prac nad programem kierowano się zasadą, że wszelkie bariery rozwoju rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych powinny być skutecznie usuwane w związku z korzyściami, jakie rozwój ten przynosi, dotyczącymi zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, poprawy stanu środowiska w drodze redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym szczególnie dwutlenku węgla, oraz aktywizacji terenów wiejskich poprzez zwiększenie produkcji rolniczej na cele energetyczne (nieżywnościowe) oraz związane z tym tworzenie nowych miejsc pracy. Korzyści te rekompensują bowiem z nadwyżką ewentualne negatywne strony procesu promowania biokomponentów, jak np. przejściowe uszczuplenie wpływów budżetowych państwa.

Program przewiduje, że nadal rozwiązania podatkowe będą miały bardzo istotne znaczenie w systemie zapewniania opłacalności produkcji biokomponentów i biopaliw ciekłych. Obok ulg w podatku akcyzowym w wysokości zbliżonej do maksymalnej wysokości dopuszczalnej dyrektywą 2003/96/WE z dnia 27 paździer-

nika 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (i związanego z tym znacznego obniżenia akcyzy od biokomponentów stanowiących samoistne paliwa) planowane są ulgi w podatku dochodowym od osób prawnych (obecnie w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej trwają prace związane z projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który wprowadza dla producentów biokomponentów ulgę w podatku dochodowym). Przyjęty system ma przy tym zapewnić stabilność w zakresie ulg i zwolnień podatkowych przez cały okres funkcjonowania programu. Wśród dalszych instrumentów wsparcia finansowego program obejmuje: wyłączenie z grupy wyrobów podlegających opłacie paliwowej biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, system dopłat dla rolników uprawiających rośliny energetyczne z przeznaczeniem na biokomponenty, wsparcie inwestycyjne ze środków unijnych oraz zmniejszenie opłat za wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza dla podmiotów stosujących biopaliwa ciekłe w pojazdach.

Program przewiduje wprowadzenie preferencji dla transportu publicznego w aglomeracjach miejskich, uzdrowiskach czy na terenach chroniących przyrodę, którego działanie jest oparte wyłącznie na pojazdach zużywających paliwa ekologiczne (biopaliwa ciekłe, a także CNG i LPG) lub napędzanych silnikami elektrycznymi lub hybrydowymi. Zachętą do używania biopaliw, także przez osoby fizyczne, będą ulgi w opłatach parkingowych.

Jednym z rozwiązań zaplanowanych do realizacji w programie jest wprowadzenie preferencji w zakupie pojazdów i maszyn wyposażonych w silniki przystosowane do spalania biopaliw ciekłych w ramach zamówień publicznych. Bardzo znaczący jest także zapis dotyczący nałożenia na administrację rządową obowiązku sukcesywnego wymiany własnego parku samochodowego na pojazdy przystosowane do spalania biopaliw ciekłych.

Istotnym elementem programu są także przewidywane działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym obejmujące m.in. wprowadzenie tematyki biopaliw ciekłych do programów na wszystkich poziomach nauczania, prowadzenie szerokich kampanii informacyjnych adresowanych do wszystkich użytkowników pojazdów, a także akcji mających na celu zachęcanie i mobilizowanie producentów samochodów do ich przystosowywania do spalania biopaliw.

1.3. Wspieranie finansowe badań związanych z tematyką biopaliw

Państwo wspiera badania związane z tematyką biopaliw w formie finansowania projektów badawczych oraz projektów badawczych rozwojowych.

Projekty badawcze związane z tematyką biopaliw

W 2006 r. było realizowanych 11 niżej wymienionych projektów badawczych. Nakłady na ich realizację wynoszą ogółem 1 872 800 zł.

1. Zastosowanie biopaliw jako paliwa reburningowego w procesie redukcji tlenków azotu metodami pierwotnymi w piecach przemysłowych.
2. Opracowanie metody i urządzenia pomiarowego do określania zawartości estrów rzepakowych w biopaliwie do napędu silników wysokoprężnych.
3. Badania właściwości biopaliw stałych otrzymywanych z użytkowych odpadów drzewnych.
4. Ocena możliwości wykorzystania olejów roślinnych (biopaliw ciekłych) w źródłach ciepła dla celów energetycznych oraz ich wpływu na kształtowanie naturalnego środowiska przyrodniczego.
5. Opracowanie metody utylizacji odpadów glicerynowych w produkcji biopaliwa z wykorzystaniem grzybów mikroskopijnych.
6. Analiza wybranych parametrów operacyjnych silnika wysokoprężnego turboładowanego przy zasilaniu biopaliwami.
7. Odpadowy glicerol z produkcji biopaliw jako substrat do biosyntezy kwasu cytrynowego przez drożdże *Yarrowia lipolytica*.
8. Biosynteza polihydroksykwasów z wykorzystaniem jako surowca odpadów z produkcji biopaliw (glicerolu).
9. Badania procesu spalania kompozycji ciekłych biopaliw ciepłowniczych na bazie olejów roślinnych, produktów ich metanolizy oraz łatwopalnych odpadów ciekłych w przeponowej nagrzewnicy powietrza.
10. Opracowanie technologii produkcji biopaliw poprzez przetwarzanie permeatów powstających podczas filtracji membranowej serwatki.
11. Recykling osadów ściekowych w intensyfikacji ekologicznej uprawy roślin energetycznych wykorzystywanych jako ekobiopaliwa oraz w fitoremediacji zdegradowanych terenów i zeutrofizowanych wód.

Projekty badawcze rozwojowe związane z tematyką biopaliw

W 2006 r. realizowane były 4 niżej wymienione projekty badawcze rozwojowe. Nakłady na ich realizację wynoszą ogółem 2 496 290 zł.

1. Badania nad możliwością wykorzystania mutantów rzepaku ozimego o zmienionym składzie kwasów tłuszczowych do hodowli odmian z przeznaczeniem na biopaliwo.
2. Opracowanie technologii termicznej konwersji biomasy i odpadów miejskich do energetycznych paliw gazowych opartej na koncepcji dwustadiowego reaktora zgazowania.
3. Hybrydowe elektrociepłownie geotermalne z wykorzystaniem biomasy i źródeł geotermicznych o niskiej entalpii.
4. Opracowanie technologii zgazowania biomasy oraz współspalania uzyskanego gazu z węglem.

II. Środki krajowe przeznaczone na produkcję biomasy do wykorzystania energetycznego innego niż transport

Dobrym stymulatorem rozwoju energetyki odnawialnej jest wsparcie finansowe inwestycji w tym zakresie. Jest to szczególnie korzystne na początkowym etapie wdrażania nowych technologii — jako mechanizm rozruchowy. W Polsce wsparcie finansowe inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) ma wieloletnią tradycję i dokonywane jest przede wszystkim ze środków:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Na funduszach tych gromadzone są środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, w tym także opłat zastępczych i kar związanych z funkcjonowaniem systemu zielonych certyfikatów. Środki te, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.), przeznaczone są m.in. na wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz pomoc dla wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- Fundacji EkoFundusz, która dysponuje środkami z konwersji polskiego długu na działania w zakresie ochrony środowiska.

Sprawy udzielania pomocy publicznej na odnawialne źródła energii reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii (Dz. U. Nr 98, poz. 996, z późn. zm.).

Dokument „Polityka energetyczna Polski do 2025 roku” nadaje odnawialnym źródłom energii właściwą pozycję w energetyce, określając, że ze względu na rozwój wykorzystania biomasy na cele energetyczne najistotniejsze są następujące działania:

- zapewnienie stabilności mechanizmów wsparcia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a tym samym stworzenie warunków do bezpiecznego inwestowania w OZE. Przewiduje się też stałe monitorowanie stosowanych mechanizmów wsparcia i w miarę potrzeb ich doskonalenie. Ewentualne zmiany tych mechanizmów wprowadzane będą z odpowiednim wyprzedzeniem, aby zagwarantować stabilne warunki inwestowania,
- wykorzystywanie biomasy do produkcji energii elektrycznej i ciepła — w warunkach polskich technologie wykorzystujące biomasę stanowiąc będą podstawowy kierunek rozwoju odnawialnych źródeł energii, przy czym wykorzystanie biomasy do celów energetycznych nie powinno powodować niedoborów drewna w przemyśle drzewnym, celulozowo-papierniczym i płytowym — drewnopochodnym (rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej oraz zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych

źródłach energii (Dz. U. Nr 261, poz. 2187, z późn. zm.) wprowadzone zostały mechanizmy wspierające wykorzystanie biomasy innej niż pochodząca z produkcji leśnej). Zakłada się, że pozyskiwana na ten cel biomasa w znacznym stopniu będzie pochodzić z upraw energetycznych, ale również z odpadów przemysłowych i komunalnych, także spoza produkcji roślinnej i zwierzęcej. Ponadto rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii niesie ze sobą korzystne efekty związane z aktywizacją zawodową na obszarach o wysokim stopniu bezrobocia, stymulując rozwój produkcji rolnej, wzrost zatrudnienia oraz rozwój przemysłu i usług na potrzeby energetyki odnawialnej.

Zapisy „Polityki energetycznej” mają zaplecze realizacyjne w postaci mechanizmów wsparcia wykorzystania odnawialnych zasobów energii. Podstawowym aktem prawnym regulującym działania przedsiębiorstw energetycznych zmierzające do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii jest ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.). Ustawa określa główny mechanizm wsparcia, jakim jest nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne, zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom końcowym, obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki określonej ilości świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii bądź uiszczenia opłaty zastępczej.

Wprowadzony w Polsce system wsparcia będący formułą zielonych certyfikatów jest mechanizmem rynkowym sprzyjającym optymalnemu rozwojowi i konkurencji. Rozdzielając świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii od fizycznej energii, umożliwiono z dniem 1 października 2005 r. obrót na giełdzie towarowej prawami majątkowymi wynikającymi z tych świadectw.

Również istotnym elementem, uzupełniającym te mechanizmy, jest finansowe wsparcie inwestycji ze środków unijnych. Nowa polityka spójności Unii Europejskiej na lata 2007—2013 kładzie duży nacisk na zrównoważone podejście do wykorzystania energii, w tym ze źródeł odnawialnych. Wsparcie dla wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych będzie można uzyskać w ramach zawartego w Programie Operacyjnym „Infrastruktura i Środowisko” priorytetu X „Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku”, a także w ramach regionalnych programów operacyjnych. Komplementarne wobec tych działań jest wsparcie dla odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

III. Ilość i rodzaje: paliw ciekłych i biopaliw ciekłych wprowadzonych do obrotu oraz biopaliw ciekłych wytworzonych przez rolników na własny użytek

III.1. Ilość paliw transportowych i udział biokomponentów wprowadzanych na rynek w latach 2000—2006

Jak wynika z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Finansów oraz Agencji

Rynku Energii dotyczących zużycia benzyn silnikowych i olejów napędowych, wskaźnik udziału biokomponentów w paliwach zużytych w transporcie w latach 2000—2006 kształtował się następująco:

Rok	Zużycie w transporcie (w tys. ton)				wskaźnik wg wartości opatowej
	benzyny	oleje napędowe	bioetanol	estry	
2000	4841	2343	40,6	0	0,35 %
2001	4484	2562	52,4	0	0,46 %
2002	4109	2940	65,3	0	0,57 %
2003	3941	3606	60,1	0	0,49 %
2004	4011	4303	38,3	0	0,29 %
2005	3915	5075	42,8	17,1	0,47 %
2006*	4048	6042	84,3	44,9	0,92 %

* Wartości szacunkowe.

III.2. Liczba zarejestrowanych przedsiębiorców wytwarzających, magazynujących lub wprowadzających do obrotu biokomponenty

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu biokomponentów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru wytwórców.

Z danych Agencji Rynku Rolnego wynika, że na dzień 15 maja 2007 r. w rejestrze wytwórców było wpisanych:

- 1) 18 wytwórców bioetanolu — deklarujących zdolności produkcyjne w wysokości 506 tys. ton bioetanolu;
- 2) 55 wytwórców estrów metylowych — deklarujących zdolności produkcyjne w wysokości około 627 tys. ton estru.

III.3. Liczba zarejestrowanych rolników wytwarzających biopaliwa ciekłe na własny użytek oraz rodzaj i ilość wytworzonych przez nich biopaliw ciekłych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych rolnicy mogą wytwarzać biopaliwa ciekłe na własny użytek po uzyskaniu wpisu do rejestru rolników wytwarzających biopaliwa ciekłe na własny użytek prowadzonego przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego. Do dnia 24 maja 2007 r. do wyżej wymienionego rejestru nie dokonano wpisów.

III.4. Produkcja bioetanolu

W 2006 r. na rynek paliwowy trafiło około 106,8 mln litrów bioetanolu (84,3 tys. ton), przy zwiększonym o ponad 170 mln litrów w stosunku do roku poprzedniego poziomie zużycia benzyn. Wykorzystanie bioetanolu w benzynach silnikowych w latach 1994—2005 oraz dane wstępne za 2006 r. zestawiono poniżej.

Rok	Zużycie benzyn ¹⁾ — w tys. m ³	W tym bioetanol — w tys. m ³	Udział % objętości
1994	7 325	27,0	0,37
1995	8 332	63,0	0,76
1996	6 174	100,9	1,63
1997	6 691	110,6	1,65
1998	6 672	99,8	1,50
1999	7 770	83,2	1,07
2000	6 808	51,4	0,75
2001	6 233	66,4	1,07
2002	5 645	82,8	1,47
2003	5 453	76,2	1,40
2004	5 564	48,5	0,87
2005	5 151	54,2	1,05
2006	5 326	106,8	2,01

¹⁾ Zużycie benzyn silnikowych przeliczono wg wskaźnika gęstości dla benzyn silnikowych = 0,760 kg/litr.

III.5. Produkcja estrów

W 2006 r. wyprodukowano ok. 103,4 mln litrów estrów (91,0 tys. ton). Z uwagi na fakt, że duża część produkcji jest sprzedawana poza granicami kraju, w Polsce

zużyto jedynie 51,0 mln litrów (44,9 tys. ton), przy zwiększonym o ok. 1 161 mln litrów w stosunku do roku poprzedniego zużyciu olejów napędowych. Wykorzystanie estrów metylowych w olejach napędowych w 2005 r. oraz dane wstępne za 2006 r. zestawiono poniżej.

Rok	Zużycie olejów napędowych ²⁾ — w tys. m ³	W tym estry metylowe — w tys. m ³	Udział % objętości
2005	6 092	19,4	0,32
2006	7 253	51,0	0,70

²⁾ Zużycie olejów napędowych przeliczono wg wskaźnika gęstości dla olejów napędowych = 0,833 kg/litr.

IV. Poziom i realizacja Narodowych Celów Wskaźnikowych

IV.1. Poziom Narodowych Celów Wskaźnikowych

Do momentu wejścia w życie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych Narodowe Cele Wskaźnikowe (NCW) były wyznaczane (na podstawie art. 3 ust. 1a dyrektywy 2003/30/WE w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych) przez ministra właściwego do spraw gospodarki po przeprowadzeniu uzgodnień z zainteresowanymi ministrami. Wysokość tak ustalonego NCW (wg wartości opałowej paliw zużywanych w transporcie) wyniosła:

- 2005 r. — 0,50 %,
- 2006 r. — 1,50 %,
- 2007 r. — 2,30 %.

Wejście w życie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zmieniło tryb określania NCW. Zgodnie z art. 24 ust. 1 tej ustawy Rada Ministrów, co trzy lata, do dnia 15 czerwca danego roku, określa, w drodze rozporządzenia, NCW na kolejne 6 lat, biorąc pod uwagę możliwości surowcowe i wytwórcze, możliwości branży paliwowej oraz przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie. W przyjętym przez Radę Ministrów w czerwcu 2007 r. rozporządzeniu w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2008—2013 ustalono następujące wysokości NCW:

- 2008 r. — 3,45 %,
- 2009 r. — 4,60 %,
- 2010 r. — 5,75 %,
- 2011 r. — 6,20 %,
- 2012 r. — 6,65 %,
- 2013 r. — 7,10 %.

Przedstawione wielkości NCW są związane z zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. W latach 2008—2010 w sposób liniowy prowadzą od ustalonego na rok 2007 wskaźnika na

poziomie 2,3 % do określonego w dyrektywie 2003/30/WE poziomu 5,75 % w 2010 r. Następnie w latach 2011—2013 NCW nadal rosną liniowo, jednak w niższym tempie. Przyjęto, że tempo wzrostu wysokości NCW w tym okresie (jak również do roku 2020) powinno umożliwić osiągnięcie poziomu 10 % w 2020 r. Jak bowiem podaje przygotowany przez Komisję Europejską komunikat „Polityka energetyczna dla Europy” potwierdzony konkluzjami z wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 8 i 9 marca 2007 r., udział biokomponentów w rynku paliw transportowych każdego z państw członkowskich ma osiągnąć poziom co najmniej 10 % w 2020 r. (cel ten ma charakter obligatoryjny).

IV.2. Realizacja Narodowych Celów Wskaźnikowych

NCW w 2005 r. został prawie w pełni zrealizowany. Z kolei na wykonanie NCW w 2006 r. na poziomie 0,92 % złożyło się szereg czynników, m.in. niepewność i wyczekiwanie rynku związane z kształtowaniem się nowych aktów prawnych regulujących jego funkcjonowanie oraz dopiero rozbudowująca się infrastruktura produkcyjna i logistyczna. Dodatkowo pewien wpływ na realizację NCW miało również przesunięcie terminu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla biopaliw ciekłych związane z nieprzewidzianym wydłużeniem procesu notyfikacji tego dokumentu Komisji Europejskiej (rozporządzenie to umożliwiło wprowadzenie na rynek dwóch rodzajów biopaliw ciekłych: estrów metylowych kwasów tłuszczowych stanowiących samoistne paliwo oraz oleju napędowego zawierającego 20 % tych estrów).

Przewiduje się, że udział biokomponentów w rynku paliw wykorzystywanych w transporcie w 2007 r. będzie znacznie poniżej poziomu NCW wyznaczonego na ten rok. Wejście w życie, z dniem 1 stycznia 2007 r., rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego, przy braku w tym czasie innych mechanizmów wsparcia rynku biopaliw, osłabiło rozwój produkcji oleju napędowego z udziałem biokomponentów oraz biokomponentów stanowiących samoistne paliwo. Zmniejszeniu uległy rekompensaty dla producentów paliw ciekłych z dodatkiem

biokomponentów oraz biopaliw ciekłych, związane z kosztami dodawania biokomponentów. Należy przy tym podkreślić, że poziom wsparcia zostanie podwyższony w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 maja 2007 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która zawiera rozwiązania korzystne dla rozwoju rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, a także przewidywanym przyjęciem przez Radę Ministrów Wieloletniego programu promocji biopaliw na lata 2008—2014 i pełną realizacją zapisanych w nim działań.

Przyjmuje się, że w roku 2008 i w latach kolejnych NCW zostaną wykonane na założonym poziomie, nawet pomimo przewidywanej niskiej realizacji NCW w roku bieżącym. Związane jest to z wprowadzeniem od dnia 1 stycznia 2008 r., wynikającego z ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, obowiązku zapewnienia określonego udziału biokomponentów w rynku paliw transportowych, który to mechanizm będzie w istotnym stopniu stymulował wzrost wykorzystania biokomponentów i biopaliw ciekłych.